

Colleges van B&W van de
Gemeenten Harlingen, Terschelling, Vlieland en Waadhoeke

Franeker, 12 december 2025

Onderwerp: begroting na wijziging 2026

Geacht college,

Hierbij ontvangt u de begroting na wijziging 2026 van De Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân. De begroting na wijziging 2026 is voorlopig vastgesteld in de bestuursvergadering van 3 december 2025.

De gewijzigde begroting 2026 kent een volledig herziene opzet ten opzichte van de primitieve versie. Voor het eerst is de begroting digitaal beschikbaar, waardoor deze eenvoudig via de website kan worden geraadpleegd. De begroting is te vinden via de volgende link:

Digitale begroting na wijziging 2026

Daarnaast is een pdf versie gemaakt voor bestuurlijke besluitvorming en voor behandeling in de raden van de vier deelnemende gemeenten. Deze is als bijlage toegevoegd.

De opzet van de begroting is als volgt:

- Per programma zijn doelstellingen, spotlights, de financiële begroting en de financiële uitgangspunten benoemd. Naast de begroting van De Dienst geven we ook inzicht in hoe zich deze begroting zich naar de vier gemeenten vertaalt. Daarmee is voor elke gemeente duidelijk wat de financiële impact van de begroting van De Dienst is.
- Onder het onderdeel financiële begroting gaan we, in meer detail, in op de financiële positie van de Dienst en lichten we de risico's en genomen maatregelen nader toe.
- De begroting sluit ten slotte af met de bijlagen.

De inhoud van de begroting na wijziging 2026 is tot stand gekomen in overleg met de deelnemende gemeenten en is gebaseerd op de beleids- en financiële keuzes van de gemeenteraden. Daarmee is de begroting na wijziging een optelsom van vier maatwerk-begrotingen.

De in de begroting na wijziging 2026 geraamde lasten bedragen in totaal € 95,1 miljoen. Dit is € 1,1 miljoen hoger dan de primitieve begroting 2026. Een aantal ontwikkelingen in de programma's lichten we in deze brief nader toe.

- De lasten voor het programma Werk & Participatie zijn in de begroting na wijziging circa 0,5% (€ 150.000) lager ten opzichte van de primitieve begroting 2026. De lichte daling wordt onder andere veroorzaakt doordat de indexatie van het aantal uitkeringsgerechtigden voor 2026 op basis van verwachtingen van het Rijk lager zijn aangehouden en de indexaties op de gemiddelde uitkeringen ook lager uitvallen dan in de primitieve begroting.
- Voor het programma Jeugdwet voorzien we een stijging van 1,2% (€ 350.000) ten opzichte van de primitieve begroting. Er is sprake van een toenemende vraag naar maatwerk. Het gaat om cliënten die niet passend kunnen worden bediend binnen het bestaande aanbod, van door Sociaal Domein Fryslân ingekochte dienstverlening, op het gebied van specialistische jeugdhulp. Het gaat om complexe vormen van jeugdhulp waar in het merendeel van de gevallen de gecertificeerde instellingen naar aanleiding van gerechtelijke uitspraken (het gaat dan jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen) als verwijzer naar jeugdhulp optreden. Deze trend doet zich sinds begin dit jaar voor en laat een steeds sterkere stijging zien.
- Bij het programma Wmo voorzien we een kostenstijging van 1,1% (€ 200.000) ten opzichte van de primitieve begroting voor 2026. Dit hangt vooral samen met het wegvallen van een bate van € 267.000.
- Wat betreft het programma Bedrijfsvoering laat de begroting na wijziging een lastentoeename zien van 7% (€ 823.000). Twee factoren veroorzaken deze toename. Ten eerste zorgen interne verschuivingen van lasten voor een per saldo toename van € 780.000. Deze verschuiving heeft géén impact op de hoogte van de totale gemeentelijke bijdrage:
 - De uitvoeringslasten van Bureau Zelfstandigen Fryslân ad € 230.000 zijn voortaan opgenomen in het programma Inkomen in plaats van het programma Bedrijfsvoering. Deze uitvoeringslasten zijn namelijk primaire programmalasten en geen bedrijfsvoeringslasten van De Dienst.
 - De interne doorbelasting van 70% van de directe personeelskosten vanuit het programma Bedrijfsvoering aan Werk & Participatie komt te vervallen. Hierdoor dalen de programmabaten binnen Bedrijfsvoering met € 1.012.000.

Daarnaast zijn in verband met de wettelijke vereisten rondom de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en noodzakelijke digitaliseringsambities van gemeenten en De Dienst extra incidentele kosten geraamd. Een van de projecten voor 2026 betreft het aanschaffen en implementeren van een nieuwe regieapplicatie voor gebiedsteams van gemeenten en De Dienst. Het gaat om een extra uitgaaf van € 285.000 waarvoor de gemeenten financiële dekking hebben gereserveerd.

Door een structurele daling van de personeelskosten met 1,6% in de gewijzigde begroting 2026 ten opzichte van de primitieve begroting, realiseert De Dienst een bijdrage aan het beperken van de financiële impact van het ravijnjaar.

De begroting na wijziging 2026 kan in overleg met de griffie per gemeente worden toegelicht door medewerkers van de Dienst (samen met ambtenaren van de gemeente) in een commissievergadering of andere overlegvorm. Eventueel kan ook een extra schriftelijke toelichting worden gegeven.

Het bestuur verzoekt u de bijgaande voorlopig vastgestelde begroting na wijziging 2026 ter behandeling voor te leggen aan uw raad. Wij ontvangen de reactie en eventuele zienswijze van uw gemeente, conform termijn in artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, graag schriftelijk vóór 15 februari 2026.

Op 11 maart 2026 wordt de begroting na wijziging 2026 door het bestuur van De Dienst vastgesteld.

Namens het bestuur van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân.

Met vriendelijke groet,

M.J. Jellema
secretaris / directeur

Kopie aan: Griffies van de gemeenten Harlingen, Terschelling, Vlieland en Waadhoeke